

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za pouzdigost in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRRTNI VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak
petek ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasiło obrtništva Dravske banovine.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Borštnikov trg št. 1.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XIV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 4. decembra 1931.

Štev. 47.

Štajersko obrtništvo - za ločene obrtne zbornice

V srezih Slovenjgradec - Dravograd - Prevalje
se je obrtništvo enodušno izreklo za ločene zbornice

V nedeljo, dne 29. novembra t. l. popoldne se je vršilo v prostorih gostilne Eichholtzer v Slovenjgradcu veliko obrtniško zborovanje, katerega nadvse častna udeležba je pokazala, kako postaja obrtništvo zavedno, saj so se udeležili tega zborovanja obrtniki celo oddaljenih krajev. Polnoštevilno so bile zastopane tudi vse vodilne organizacije po svojih zastopnikih. Imenoma naj navedemo obrtnega nadzornika g. Založnika iz Maribora kot zastopnika kr. banske uprave, g. Golčerja svetnika Zbornice za TOI in predsednika Zveze obrtnih društev v Celju s tajnikom g. Žabkarjem, g. Volka svetnika Zbornice za TOI in predsednika Obrtnega društva v Šoštanj, g. Horvata župana itd. iz Ljutomer, g. Pičmana kot zastopnika Zveze obrtnih zadrug in Obrtniškega društva v Ljubljani, g. Ponedeljaka kot zastopnika svoje zadruge, g. Kaca za Obrtno društvo v Dravogradu in navedli bi še lahko več drugih zastopnikov.

Zborovanje je vodil zaslužni zadružni načelnik in predsednik Obrtnega društva g. Ivan Kassel iz Slovenjgradca. V njegovi osebi gleda obrtništvo nepristranskega in odločnega voditelja za splošne obrtniške interese. Po njegovem pozdravnem nagovoru na predstavniške oblasti in zastopnike strokovnih organizacij se je razvila prav živahna debata o obrtniškem zavarovanju, ki ga novi obrtni zakon predvideva kot obiligatornega. V to debato so posegli tudi zastopniki oblasti in predstavniki organizacij in vsi so naglašali enotno zahtevo, da mora biti po zakonu določeno zavarovanje mojstrska bolniška blagajna res mojstrska v kateri naj ima obrtništvo svojo odločilno besedo. Nikakor pa obrtništvo ne želi to in že naprej odločno odklanjati, da bi bilo obrtniško zavarovanje spojeno ali priključeno delavskemu zavarovanju, kar so še prav posebno poudarjali gg. Golčer, Volk in Žabkar ter drugi.

Z velikim zadovoljstvom je sprejelo obrtništvo na znanje skorajšnje uveljavljanje novega obrtnega zakona, ki prinaša za obrtništvo prav mnogo novega in dobrega. Obširneje o njem sta poročala gg. Založnik in Pičman, za kar jima so bili zborovalci prav hvaležni.

Najbolj živahna in kot glavna točka dnevnega reda pa je bila razprava vprašanja skupnih ali ločenih zbornic. Kot prvega govornika v tej zadevi je bila ponudena beseda g. Pičmanu, ki je v jedrnatih besedah in dovolj odločno utemeljujoč objasniti dobro stran kakor slabo stran tako skupnih kakor ločenih zbornic. Med drugim je dokazal, da je edino pravilno, ako se sedaj obrtništvo (ko mu zakon daje svobodne roke o odločanju in nalaga naravnost dolžnost razpravljati in določati o tem vprašanju) izjavi za samostojno ločeno obrtno zbornico, katera edina daje obrtniku jamstvo, da bo obrtnik sam odločal o svoji usodi, da bo sam lahko imel uspešno kontrolo nad obrtniškim gibanjem in tudi odločilno besedo, ne pa kakor se je godilo z njim dosedaj, ko je bilo obrtništvo prav za prav privesek drugih. V korist skupnih zbornic so govorili prav pohvalno in goreče gg. Golčer, Žabkar, Horvat in Volk, kateri

vsii so poudarjali, koliko dobrega je napravila zbornica v teku osemdesetih let za obrtništvo, kako skrbi zanj in koliko izdaja za razne dobrodelne namene. Naglašali so dalje ti govorniki, da se je bati v slučaju samostojne ločene obrtne zbornice, da bi romali prispevki, ki jih bo dalo slovensko obrtništvo za samostojno zbornico, v Beograd. Pa tudi o obrtniški usodi bi odločali v Beogradu. S takimi prepričevalnimi besedami so hoteli odvrniti govorniki zborovalce od glasovanja za ločeno zbornico. Prav jim je prišlo tudi namerno zagotavljanje, da se samostojna obrtna zbornica ne bo mogla vzdrževati, češ, da nas sedaj podpirata trgovina in industrija.

Na vse te nejasne trditve g. Golčerja je odločno odgovarjal g. Pičman, češ, da ne odgovarjajo resnici. Dokazal je predgovorniku, da bi se samostojna ločena zbornica kot taka prav lahko sama vzdrževala, saj se je zbornica sama izjavila, da prispeva obrtništvo letno skoro milijon dinarjev. Dalje naglašala g. Pičman, da nikakor ne trdi, da skupna zbornica ni ničesar napravila v korist obrtništva, nasprotno, prav mnogo je napravila že, bila pa bi lahko mnogo več v osemdesetih letih, saj je v teh letih prejela naravnost ogromne milijone od obrtništva, ki je prejelo nazaj mogoče le polovico. Zadnji dve leti se sicer res malo več sliši, to pa zato, ker je odprto vprašanje sistema zbornic. Tudi slepomišljenje z lansiranjem činjenice, da je obrtni odsek popolnoma avtonomen, je ovrgel g. Pičman. Ta avtonomen odsek bi bil namreč samo na papirju, v praksi o tem razpravljati pa je brezpredmetno. Če bi tudi oni res hoteli popolno avtonomijo tega odseka, potem je to že samostojna ločena obrtna zbornica. Če bi plenum zbornice ne imel na ta avtonomni odsek nobene ingerence več, potem tudi za skupno zbornico nima tak odsek nobenega pomena več. Poznamo namreč postavko v zborničnem poslovniku, je dejal g. govornik, ki točno pravi, ako gre odsek predaleč, tedaj ima predsedstvo pravico tako vlogo zaustaviti — to se pa pri predsedstvu gotovo večkrat zgodi, da je šel odsek predaleč. Ovrgel je tudi g. Pičman trditve g. Golčerja, češ, da postanemo v slučaju izvojevanja samostojne ločene obrtne zbornice ekspozitura Beograda, najsi bo to glede prispevkov ali pa glede odločanja obrtniških zadev. S tem in podobnim se je obrtništvo do zadnjega slepilo in je na žalost tem zavijanjem tudi nekaj obrtniških voditeljev nasledlo, namesto, da bi šli ti med obrtništvo in bi mu razodeli resnico. Danes imamo v rokah obrtni zakon — najmodernejši lahko rečemo v primeru z obrtnimi zakoni drugih držav — in danes se ne more več tako slepomišiti, kajti novi obrtni zakon predvideva popolno avtonomijo. Obrtništvo v vsaki banovini naj samo odloča in treba mu je povedati samo resnico. Če bi se razni neobrniki preveč ne vmešavali vanj, potem bi bilo obrtništvo že lahko zdavnaj složno. Slovensko obrtništvo je zadovoljno in hvaležno kr. vladi in srbskim tovarišem, ki so pripomogli do tako modernega zakona v korist obrtništva. Zakon nam daje osnovno pravico, da v lastnih vprašanjih, ustanovah in organizacijah odločamo obrtniki sami.

Govornik poudarja dalje, zakaj se pa ravno pri vprašanju zavarovanja kažejo zagovorniki skupnih zbornic solidarne z nami, da ne bi se naše zavarovanje ne spojilo z delavskim. Saj je vendar njih geslo »V skupnosti je moč«. Morda zato, ker tam ne sedijo na stolčkih isti gospodje kakor pri Zbornici za TOI. Govornik poudarja, da je obrtništvo s frazami že prenasličeno in da je treba dejanj. Obrtniku se ni dovolj, če ima samo lep zakon in poslovnik, katere obračajo neobrniki, pač pa naj jih obrtnik sam uredi, ker le tedaj pride vse to do izraza. Za vsa izvajanja g. Pičmana, ki mu jih ni mogel nobeden ovreči, je bilo obrtništvo vidno hvaležno in so ga zborovalci med govorom opetovano prekinjali z živahnimi ovacijami, ki so bile živ izraz, da obrtništvo na Štajerskem do danes ni bilo pravilno informirano in hoče zdaj vedeti resnico, kot je imelo to priliko na nedeljskem zborovanju. Z največjim navdušenjem so zborovalci glasovali za samostojno ločeno obrtno zbornico.

Mi smo vedno trdili, da je štajersko obrtništvo zadosti zavedno in razsodno in da mu je le treba povedati resnico in tudi ve sedaj, da bo po svojih željah le v samostojni obrtni zbornici lahko zadostno vpoštevano. Zelo živahno gibanje za samostojne ločene zbornice se vrši v Mariboru in drugih krajih zelenege Štajerje in s tem lahko trdimo, da so nam ločene zbornice že kot gotova stvar zasigurane. To nam daje tudi jamstvo, da se bode jugoslovansko obrtništvo med seboj potem lahko bolje upoznalo, kar bo seveda tudi za državo samo velevažnega pomena. H koncu bodi še omenjeno, da je pokazalo obrtništvo na nedeljskem zborovanju tudi precejšnjo nezadovoljstvo s sestavo novoumenovanega zborničnega zastopstva in si želi svojih zastopnikov v obrtnem odseku.

V Dravogradu se je vršilo 15. XI. veliko obrtniško zborovanje, ki je bilo tudi polnoštevilno obiskano. Obravnavala so se na tem zborovanju vsa važnejša obrtniška vprašanja. Najvažnejše je bilo seveda vprašanje sistema zbornic in so se zborovalci enodušno izjavili za samostojno ločeno obrtno zbornico. Lepo uspelemu zborovanju, ki ga je priredilo Obrtniško društvo, je predsedoval nemurni predsednik g. Kac.

Dejstvo je — in to prav razveseljivo dejstvo, — da na Štajerskem prodirata in zmagujeta vedno bolj spoznanje in obrtniška zavest, ojačena s solidarnostjo. Sleheren obrtnik bo vesel teh poročil, zakaj stavba obrtniške solidarnosti in obrtniške osamosvojitve se bliža svoji dovršitvi.

Hrvatsko obrtništvo ima zagotovljeno samostojno obrtne zbornico

Pred dnevi nas je obiskal ugledni hrvatski obrtniški voditelj g. Milošević, ki nam je podal prav zanimiva poročila. V naših dnevnikih, je naglasil med drugim, se vedno bolj poudarja, da ostane hrvatsko obrtništvo edino za sistem skupnih zbornic, kakršna je sedaj v Zagrebu in v Ljubljani. Resnica pa je, da se je hrvatsko obrtništvo izreklo z vsemi svojimi organizacijami in istotako članstvo v obrtnem odseku skupne zbornice, (ki je še zastopano po svojih organizacijah) za samostojno ločeno obrtno zbornico in je s tem že prineslo zagotovilo po zakonu predvideno o ločenih zbornicah. G. Milošević nam je tudi objasniti, da se sedaj že v skupni zbornici vse pripravlja na razdružitev in se vrše že dela za predpriprave za reorganizacijo po novem zakonu. S tem činom je prišlo obrtništvo do onega cilja, po katerem je hrepenelo in se borilo zanj.

Vsem učlanjenim zadrugam v pojasnilo

Načelstvo Zveze obrtnih zadrug je prejelo dopis od mestnega načelstva v Ljubljana pod št. 26888-31-I:

»Mestno načelstvo opozarja na podlagi § 127 obrtnega reda zvezna in zadružna načelstva, da so po § 119 c obrtnega reda za oddajo izjav sploh, tedaj tudi n. pr. za oddajo izjav glede skupnih ali ločenih obrtnih zbornic, pristojni le pravilno sklicani zvezni ali zadružni občni zbori, ne pa načelstva sama. Mestno načelstvo v Ljubljani, dne 30. novembra 1931. Načelnikov namestnik Dr. Rupnik l. r.«

Ravnokar smo pa prejeli okrožnico obrtnega odseka ZTOI, ki jo je podpisal g. podpredsednik in načelnik obrtnega odseka Engelbert Franchetti s priloženim formularjem, katerega naj posamezna načelstva izpolnijo in vrnejo ZTOI v Ljubljani do 9. decembra 1931. Okrožnica navaja samo dobre strani dosedanje skupne zbornice in kratkomalo zahteva, da naj se vsa načelstva izjavijo za skupne zbornice. Iz prednje okrožnice Mestnega načelstva v Ljubljani in sreskih načelstev je pa razvidno, da so za podajanje izjav glede skupnih ali ločenih zbornic merodajni le redni ali izredni pravilno sklicani občni zbori posameznih zadrug. Dokaz temu je, da se zbornica ozir. zbornični današnji aparat preveč eksponira in zahteva od zadružnih načelstev samih nekaj protizakonitega.

Nimamo namena polemizirati z Zbornico, vsekakor pa svetujemo zborničnemu aparatu in funkcijonarjem, da naj s svojimi okrožnicami prenehajo, ker tukaj naj se da prosto voljo obrtništvu ne da se izsiljujejo kakršnekoli izjave od strani Zbornice. Odločanje naj se prepusti prosto obrtništvu, da izglasuje kot se glasi okrožnica mestnih in sreskih načelstev, na občnih zborih, kateri edini so upravičeni odločati o usodi skupnih ali ločenih zbornic.

Že v zadnji naši okrožnici smo izrazili željo, da naj se v ta namen skličejo in vršijo širša zborovanja, na katerih naj govore tako zastopniki, oziroma poborniki enega sistema zbornic, kakor tudi poborniki drugega sistema zbornic. Le na ta način bo moglo obrtništvo dobiti zadostne informacije o koristih skupne zbornice kakor tudi o prednostih samostojne ločene obrtne zbornice in bo tako izvedelo resnico ter lahko svobodno po treznem preudarku odločalo.

Zveza poziva zato vse zadruge, da se ravnajo le po navodilih okrožnice mestnih in sreskih načelstev!

Zadruga sobo-črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani se je skoraj enodušno izrekla za ločeno obrtno zbornico

V sredo, dne 2. decembra t. l. se je vršil sestanek Zadruga sobo-črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani, katerega sestanka se je vabljen članstvo udeležilo v tako velikem številu, da je taka udeležba na malokaterem običnem zboru. Razpravljalo se je o važnih obrtniških vprašanjih in najživahnejša točka je bila ravno vprašanje sistema zbornic. Obrtništvo je splošno priznavalo, da so za obrtništvo koristne edino le samostojne obrtne zbornice, zato se je tudi članstvo pri glasovanju izreklo enodušno za samostojno ločeno obrtno zbornico, če izvzamemo le dva člana, ki sta se glasovanja vzdržala.

Značilno je namreč, da se je načelstvo imenovane zadruga še pred kratkim izreklo za skupne zbornice, pri širšem sestanku, ko pa je bilo zadostno obojestransko informirano, pa vztraja odločno na ločenih zbornicah.

Taki slučajni se ponavljajo sedaj tudi pri drugih zadrugah, ki so se še prvotno izrekle za skupne zbornice, to pa le radi tega, ker niso bile zadostno in pravilno poučene. Zdaj, ko je bil obelodanjen novi obrtni zakon, pa je obrtništvo izprevidelo, da so bile vsemogoče poprejšnje trditve neutemeljene in nima sedaj obrtništvo nobene bojzani več, da bi ga podjarmil Beograd, kar je bil prej »šlager« nekaterih neobrtnikov. Sklepi sestanka Zadruga sobo-črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev naj bodo svetel zgled vsem ostalim zadrugam!

Za ločene zbornice

Novi obrtni zakon predvideva — kakor je poročal že Obrtni Vestnik v svoji zadnji številki — da ostane sestava zbornic ista kot dosedaj, izvzemši ako se zadruga izjavijo tekom najdalje 1 leta za razdružitev istih.

Ker je sestava obrtnega odseka zbornice za TOI v Ljubljani taka, da je več kot gotovo, da bode isti zastavljal vse sile za ohranitev status quo — glej Rebekevo okrožnico — je nujno potrebno, da se pokrene od strani pobornikov za ločene zbornice energična akcija med obrtništvom za doseg tega cilja.

Zato predlagam sledeče:
Nemudoma se naj stopi v stik z vsemi vplivnejšimi in zmožnimi tovariši po deželi kateri stoji na našem stališču, se jim dostavi potreben material za pobiranje nasprotne propagande, ter se jih pozove, da delajo v svojem okolišju — zadrugi — za našo stvar. V krajih pa, kjer ni delavoljnih ali pa ne delazmožnih ljudi, naj se sklicujejo sestanki osobito po večjih obrtniških centrih, industrijskih krajih, mestih, trgih, pa tudi po vaseh, na katero naj se pošlje zmožni govornik, kjer se naj ljudi informira kakaj hočemo ločene zbornice. Osobito po bivšem Štajerskem se da še mnogo doseči, kajti tudi tu je obrtništvo na naši strani, osobito po deželi. Pač pa se razni generali boje za svoje stolčke.

Predvsem mislim, da naj bi se dostavili vsem našim ljudem računski zaključki zbornice za trgovino, obrt in industrijo 10 let nazaj s kolikor mogoče točnimi računi, koliko je obrtništvo za zbornice letno prispevalo in kaj se je za obrtništvo izdalo. Kajti navajati samo vsote iz zadnjih 2—3 let, kot to delajo poborniki skupne zbornice, se pravi metati ljudem pesek v oči. Le s primerjavo prejšnjih let stopi jasno pred oči kako se nas je zapostavljalo.

Koliko pa lahko naredi en dober govornik, naj pokaže naslednji slučaj: Neke obrtna organizacija v našem srezu je že leta 1928 sprejela sklep, da se izjavi za ločene zbornice. Lanskega leta se je občnega zbora udeležilo par zvezin in zborničnih funkcionarjev, ki so dosegli večino glasov za slabo donešeno resolucijo, medtem seveda tudi za skupne zbornice. Na letošnjem občnem zboru pa je bila zopet sprejeta resolucija za ločene zbornice, in to zopet pod utisom govornika, kateri je to stališče zagovarjal.

Ponavljam, da je mišljenje večine obrtnikov, da nimamo v skupni zbornici zadostne zaslombe. Za skupne zbornice se bore le takoimenovani voditelji, kateri se boje, da bodo pri ločeni zbornici odžagani, s tem pa nehote sami sebe izpodkopavajo!

Konstituiranje nove zbornice za TOI

(Nadaljevanje.)

Govorili so še zbornična podpredsednika gg. Konrad Elsbacher in E. Franchetti ter predsednik Zveze trgovskih gremijev Jos. Kavčič, na kar se je prešlo k drugi točki dnevnega reda:

Konstituiranje zborničnih odsekov in volitev funkcionarjev.

Po predlogu predsednika Ivana Jelačina so bili soglasno izvoljeni naslednji gg. zbornični člani:

V finančni odbor sta bila izvoljena od vsakega odseka po dva člana in sicer za trg. odsek: gg. Stane Vidmar, trgovec iz Ljubljane in Ferdo Pinter, trgovec iz Maribora; za obrtni odsek gg. Fran Kavčič, gostilničar iz Ljubljane in Jakob Zadavec, lastnik mlina v Središču, ter za industrijski odsek gg. ing. Jože Jelenc, stavbenik v Mariboru ter Franc Heinrichar, industrijalec v Ljubljani.

Za podnačelnike v treh odsekih so bili izvoljeni: za trgovski odsek g. Josip J. Kavčič, predsednik Zveze trgov. gremijev v Ljubljani, za obrtni odsek g. Jakob Zadavec, lastnik mlina v Središču in za podnačelnika industrijskega odseka g. Anton Krejči, direktor tvornice za dušik v Rušah.

Za pregledovalca računov je bil za trgovski odsek izvoljen g. Josip Lavtičar, trgovec in župan v Kranjski gori, za obrtni odsek g. Milko Krapež, urarski mojster v Ljubljani in za industrijski odsek g. Ignacij Florijančič, ravnatelj pivovarne Union v Ljubljani.

Za člane odseka za obrtno pospeševanje so bili v širšo upravo izvoljeni vsi člani predsedstva, vsi člani obrtnega odseka in od trgovskega odseka g. Josip J. Kavčič, predsednik Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani ter od industrijskega odseka g. Anton Krejči, direktor tvornice za dušik v Rušah in g. Franc Sirc, tovarnar v Kranju. V ožji izvrševalni odbor odseka za obrtno pospeševanje pa gg. Ivan Jelačin ml., Engelbert Franchetti, Jernej Golčar, sodar v Celju, Josip Rebek, Ljubljana, Josip J. Kavčič, Ljubljana, in Franc Sirc iz Kranja.

Sledili so nato referati:

O določbah novega obrtnega zakona glede nastopa in izvrševanja obrtvo je poročal zbornični tajnik g. dr. Pretnar, iz njegovega poročila posnemamo:

Vsega z novim obrtnim zakonom sicer nismo dosegli, kar smo od njega pričakovali, vendar je pa treba priznati, da je zakon tak, da nudi legalnemu obrtovanju zaščito, kakršne v večjem obsegu ne nudi noben obrtni zakon tujih držav. Novi obrtni zakon predelava sistematično tvarino, ki je bila doslej v naši obrtni zakonodaji raztresena po raznih zakonih in naredbah. Izvrševanje domačega obrta je zelo omejeno. Obrtna pravila se dele v dve glavni skupini: na obrte, v katere je potrebno pooblastilo (dosedanji obrtni list) in na obrte, za katere je potrebno dovoljenje (doslej koncesija).

Splošni pogoji za nastop obrtvo so v glavnem enaki, kakor po naših dosedanjih obrtnih predpisih. So pa nekatere važne izpremembe in važnejše novosti. Inozemci morajo imeti v splošnem dovoljenje bana, inozemske delniške družbe in zadruga pa dovoljenje trgovskega ministra. Obrti se morejo redoma izvrševati tudi po poslovodji. Prehod od enega na drugi sorodni obrt je mogoč, če dotičnik položi mojstrski izpit. Novo glede koncesijoniranih obrtvo je, da je za večje število teh obrtvo predpisana položitev kavcije. Pravica za izvrševanje obrta preneha v primeru smrti, ako se obrt ne nadaljuje na račun vdove, odnosno otrok, z odjavo, z odvzemanom, s končno razprodažo, v primeru, da se obrt ne začne v roku enega leta, ali če se za to dobo prekine obrtovanje. Pridobljene pravice ostanejo v veljavi tudi potem, ko stopi v veljavo novi obrtni zakon. To velja tako za lastnike obrtvo, kakor za njihove zakupnike.

Nato je poročal tajnik dr. Ivan Pless o socialno-političnih določbah novega zakona o obrtih. Uvodoma je omenil, da so kompilatorji novega obrtnega zakona pri izenačenju obrtno-pravnih predpisov pokazali v polni meri stremljenje, da izenačijo in v čim večji meri spravijo v obrtni zakon tudi socialno-politične predpise, ki se tičejo odnošanj med obrtniki, trgovci in industriji ter pomožnim osebjem. Sprejeli so v zakon cel niz določil, ki so bila doslej raztresena v raznih zakonih, naredbah in uredbah. Od velikega kompleksa socialno-političnih določb, katere vsebuje novi obrtni zakon, se je dr. Pless dotaknil vseh najvažnejših, ki vsebuje-

jo kako novost ali spremembo dosedanjega stanja. Govoril je o novih določbah za odpiranje in zapiranje obrtvališč, nadalje o določilih glede službene pogodbe, kolektivnih pogodb in novih, važnejših določil za ureditev službenega razmerja med delodajalci in delojemalci.

Z zanimanjem je zbornica sledila referentovemu poročilu o novi ureditvi službenega razmerja med delodajalci ter trgovskim in ostalim višjim pomožnim osebjem, zlasti o novih odpovednih rokih, konkurenčni prepovedi, odpravinah itd. Zanimivo je bilo zlasti poročilo o obveznem socialnem zavarovanju obrtnikov in trgovcev. Referent dr. Pless je posebno podčrtal, da bo morala zbornica k posameznim vprašanjem, ki so odprta in prepuščena ministru, odnosno banu v rešitev, zavzeti svoje stališče in postaviti konkretne predloge, da se uredijo tako kakor zahtevajo interesi našega gospodarstva.

Ob koncu je poročal dr. Pless še o novih določbah glede

ambulantne trgovine in zbiranja naročil po potnikih

ter o predlogih, ki jih bo treba postaviti, da se sedanjemu težkemu položaju domačega naseljenega trgovstva v čim večji meri zaščiti.

Poročilo je sprejela zbornica z živahnim odobravanjem na znanje.

O odredbah o zaščiti domačega dela in podjetnosti

v novem obrtnem redu je referiral konceptni adjunkt g. dr. Kocce. Uvodoma je postavljeno načelo, da morajo država in samoupravna telesa za svoje potrebe naročiti obrtne in industrijske proizvode, ki se izdelujejo doma, praviloma samo pri domačih podjetjih. Isto tako morajo država in samoupravna telesa in njih zavodi in ustanove izvrševati dela, katerih pogoje urejuje ta zakon in ki gredo na račun države, odnosno njenih ustanov, samo po domačih podjetjih. Podjetja pa, ki izvršujejo ta dela, morajo pri tem uporabljati material, ki je izdelan v državi. To načelo pa je vslabljeno s tem, da sme izjeme od njega dovoljevati v izrednih primerih trgovski minister, odnosno ako gre za dela tudi še minister za socialno politiko.

Zelo važna je odredba, da se računski o izplačilu nabav, odnosno izvršenih del morajo efektuirati, čim so predmeti, odnosno dela, licitacije izvršeni in po pristojnih organih prevzeti. Ako se izplačilo ne izvrši v roku treh mesecev, mora plačati država zakonite zamudne obresti, državni organ, ki je zakrivil zamudo, pa odgovarja materialno in disciplinsko. Tu pogrešamo določb glede dolžnosti prevzema blaga po državi, kar mora storiti pravilnik. Isto tako važne so odredbe, ki bodo določile samo proceduro vršenja licitacij.

Države, ki so še včeraj zastopale načelo svobodne trgovine, so začele tekmovali z zvišanjem carin.

Uvoz je treba, zlasti ako je nepotreben, na vsak način zmanjšati. To je v interesu nas vseh, ker se s tem denar doma izrabi v poživitev našega gospodarstva. Tudi letos smo v trgovini z Avstrijo za 56 milijonov Din pasivni. Kljub temu se je Avstrija s svojo devizno maredbo upala ovirati naš uvoz in ni dajala importerjem našega blaga na razpolago deviz za plačilo naših faktur. Pasivni pa smo, ker uvažamo iz Avstrije take izdelke, ki bi jih v veliki množini lahko pogrešali, deloma pa kje drugod naročali.

H koncu svojega govora je g. referent omenil, da gre sedaj ponovno v skoraj vseh državah Evrope val agitacije za kupovanje domačih izdelkov. Zlasti v Angliji se je baš te dni z ozirrom na bližajoče se praznike razvila cela propagandna vojna za nakup domačega blaga. Jasno je, da tudi mi moramo spoštovati delo naših rok. Prav je torej, ako se pričakuje od nas, in to od vseh, tako od oblasti in državljanov, da gremo po potih, ki nam jih je začrtal zakon in se tudi v praksi ravnamo po načelu svoji k svojim.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

MLAD URARSKI POMOČNIK

z lastnim orodjem, želi premeniti mesto.

Naslov: **IVAN MANDELČ**,
urarski pomočnik,
RADOVLJICA.

Kaj je novega?

Cene tujemu denarju. Na zagrebški borzi smo dobili v valutah: 1 dolar za 56.20 Din; v devizah: 1 dolar za 56.40 do 56.57 Din; 100 francoskih frankov za 221.38 do 222.04 Din; 100 češkoslovaških kron za 167.69 do 168.19 Din; 100 italijanskih lir za 288.36 do 294.36 Din; Vojna škoda se je trgovala po 277 do 280 Din; investicijsko pa 65 do 67 Din.

Sejmi. 7. decembra: Sevnica, Dobrna, Vuzenica, Luče, Borovnica, Brezovica, Murska Sobota, Žužemberk, Bohinjska Bistrica; 9. decembra: Dobova, Mihalovec, Sv. Lovrenc pri Prozinu, Mokronog, Vremske Gorce, Metlika; 10. decembra: Št. Jurij ob južni železnici.

Enotna tarifa za zavarovanje proti požaru. Izvrševalni odbor Zveze zavarovalnih zavodov je imel v Beogradu seje, na katerih se je razpravljalo o številnih požarnih škodah, ki so v zvezi z gospodarsko krizo. Sklenjeno je bilo, da se premije zaradi tega ne smejo zniževati. Določena je bila enotna tarifa, ki se je morajo držati vse včlanjene zavarovalnice.

Koliko alkoholnih pijač popijemo v državi? V vsej državi popijemo alkoholnih pijač za skoro štiri milijarde dinarjev. Po nedavno objavljenih podatkih smo popili lani v naši državi 66.000.000 litrov žganja v vrednosti 1.320.000.000 dinarjev, 240 milijonov litrov vina v vrednosti 1 milijarde 200 milijonov dinarjev in 310 milijonov litrov piva v vrednosti 1 milijona 240 tisoč dinarjev. Skupna vrednost pijač znaša 3 milijarde 760 milijonov dinarjev. Ogrorna je ta vsota, ako pomislimo, da ne znašajo na primer izdatki prosvetnega ministrstva za vse šole, knjižnice, znanstvene zavode, gledališča in podobno niti ene milijarde dinarjev. Koliko koristnega bi se lahko za zapite milijarde napravilo v državi!

Državni dohodki Jugoslavije v prvih sedmih mesecih proračunskega leta 1931-32 so nesli 450.600.000 Din, lani v istem času 509 milijonov dinarjev. Letošnji proračun je predvideval 468 milijonov dinarjev.

Format opeke v Jugoslaviji bo od 1. januarja 1932 naprej 25×12 in 5×5.5 centimetrov in se bo leta 1932 izdelovala le opeka tega formata. Dosedanji formati se bodo pripustili le za poprave in za prigraditve.

Film v službi narodnega gospodarstva. V prostorih Centralnega presbiroja v Beogradu se je vršila v petek 27. m. m. ustanovna skupščina zadruga za gospodarski film. V zadrugu je vpisanih 500 zadrughnih deležev. Za predsednika upravnega odbora je bil na tej skupščini izvoljen dr. Juraj Tomičič, šef Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. V upravnem odboru je tudi generalni tajnik Zbornice za TOI v Ljubljani gosp. I. Mohorič. Zadruga bo začela delati šele potem, ko zbere zadostno število deležev. Na zborovanju so ugotovili veliko zanimanje za delo zadruga tako pri prisotnih kakor pri številnih drugih uglednih gospodarstvenikih iz vse države.

Preselitev celjske katastrske uprave. Katastrska uprava v Celju se je v ponedeljek 23. t. m. preselila iz dosedanjih prostorov v drugo nadstropje Poštnega poslopja. Vhod v nove prostore katastrske uprave je s Cankarjeve ceste.

Zvišanje zavarovalne premije pri OUZD in znižanje podporne dobe od 12 na 6 mesecev

Od dne 1. decembra tega leta je po odredbi ministra za socialno politiko in narodno zdravje bolniško zavarovalna premija za ljubljanski Okrožni urad zvišana od 6 na 6.5 odstotka, za ostale urade pa do 7 odstotkov. Tedenski bolniški zavarovalni prispevek se tako v najvišjem meznem razredu zviša od Din 17.28 na Din 18.72, od česar odpade na zavarovanega delavca Din 10.61 namesto preje Din 9.94. Odredbo utemeljuje ministarstvo s težko krizo, v kateri se vsled splošne gospodarske krize nahaja tudi bolniško zavarovanje. Celotno zvišanje bo doseglo eno dvanajstino sedanjih prispevkov ali okroglo 3 milijone dinarjev letno.

Od istega dne dalje je najdaljša podporna doba v bolniškem zavarovanju znižana od enega na pol leta. To znižanje ima veljati za čas trajanja sedanje finančne krize.

Za zavarovance pri bolniški blagajni Trgovskega bolniškega in podporna društva v Ljubljani se prispevki niso zvišali.

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Dunajska cesta šte. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Telefon šte. 30—20.

Račun poštne hranilnice šte. 14.003.

Centrala: BEOGRAD

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom in lombardira državne vrednostne papirje.

Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi. Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kavcije in garancijska pisma.

Podružnica: SARAJEVO

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

IX. Obrtniški PLES

se bo vršil v soboto

16.

januarja 1932

v Kazini

M. Malovič, mizarski mojster
Novo mesto:

Za kolektivne ali strokovne zadruge!

Na kratko dobo sedanjega časa je stavljeno to vprašanje. Izkušnja nam kaže to predvsem v Sloveniji: za in proti. Naj v tridesetletni dobi svojega sodelovanja na združeno obrtniškem polju na Dolenjskem — v Novem mestu — podam svoje mnenje! Blagopokojni ces. svetnik Murnik — bivši tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo — je l. 1898. postavil prvi temelj za ustanovitev kolektivne zadruge v Novem mestu za sodni okraj novomeški. V to zadruzo so spadale vse obrtne stroke: rokodelski, dopuščeni in koncesijonirani obrti, izvenzemski gostilničarjev. Največje preglavice so delali novoustanovljeni zadrugi mlinarji in žagarji, ki pa so bili v nekaj letih izločeni. Pravega uspeha tudi pozneje ni moglo združeno načelstvo doseči, to pa ne zaradi tega, ker je zahtevala ena strokovna panoga, da se uvede zanjo kaj koristnega v smislu obrtnega reda, in so ugovarjale druge stroke temu, češ, da se ostale ne bodo žrtvovale v korist posameznih strok. Posledica tega je bila, da so se mizarji prvi oglašili, da se odločijo iz kolektivne zadruge in ustanove lastno strokovno zadruzo. Ta je bila l. 1908. v resnici ustanovljena. Kmalu je sledila njenemu zgledu čevljarstva, ki je bila razširjena na območje celega okrajnega glavarstva.

Po vojni je bil razid še bolj viden, ko so prvimi sledile še: krojaška, kovinarska in mesarska stroka, tako, da je vstopalo po ustanovitvi raznih strokovnih podeželskih zadrug pod imenom Deželna zadruge v te veliko številno obrtnikov posameznih strok. Obrtnikov namreč ni bilo toliko po številu, da bi se izplačalo za vsako panogo obrta ustanoviti svojo lokalno zadruzo; pri tem mislim predvsem na brivce, urarje, dežnikarje in razne druge obrtnike. V kolektivni zadrugi pa je danes včlanjenih le še prav malo članov. Vse osamosvojene zadruge delujejo sedaj z največjim uspehom v korist svojih članov, kar pa zavisi le od načelstva, če so v njem zastopani možje na mestu.

Vse to pa, kar velja za Dolenjsko, velja za vso Dravsko banovino, namreč, da se posamezne obrtne stroke izločujejo iz kolektivnih zadrug ter si snujejo lastne strokovne zadruge. Pravo čudo je, da v večjih krajih kot je n. pr. Kranj, še obstoja kolektivna zadruge v kateri so še danes včlanjene vse stroke razen onih, ki so v deželskih zadrugah. Ne samo to, še več drugega bi lahko navedel proti temu, da bi se razpuštile strokovne zadruge in ustanovile brezplodne kolektivne zadruge — kakor določa naš novi obrtni zakon.

Ne smemo pa šteti zakonodajavcu v zlo, ker je za ustanovitev kolektivnih zadrug. Ima pač gotovo svoj pomen ta celotni obrtni zakon, ki je enoten za vso državo, predvsem za tiste kraje, kjer ni obrtni stan dovolj razvit, ne pozna reda in nima stanovske zavednosti do organizacije. Baš tam so v prvi vrsti potrebne kolektivne zadruge, da prično orati ledino na obrtnem polju. Saj je bilo v Sloveniji pred 30 leti podobno in so še danes potrebne kolektivne zadruge tam, kjer ni stanovska zavednost dovolj jaka. Zato moramo v novem zakonu pozdraviti določbo, da se ustanove kolektivne zadruge tam, kjer jih danes ni. Srbski obrtni zakon iz leta 1910. se nanaša le na bivšo Srbijo, a novi pa na vse pokrajine nove Jugoslavije. Smemo pa pričakovati od kolektivnih zadrug, kjer te danes še ne obstoje, gotovih koristi za ves obrtni stan; ker le stanovska zavednost si bo skušala doseči vse ono, kar ji je v korist. Iz tega vidika se bodo iz kolektivnih zadrug ustanovile počasi strokovne; zgled jim bode pri tem Slovenija.

Novi zakon vsebuje tudi določbo o udruženju v okrožju, srezih in posameznih okrajih n. pr. večjih mestih in industrijskih krajih, da se ima tam vpeljati to udruženje. Nekaj sličnega je imel tudi avstrijski zakon o združnih zvezah (§ 130 c). Še bolj jasno pa je določeno to v § 130 i, ki je veleval, da se zamore ustanoviti okrajna zveza, če so le tri zadruge za to. Ta važna določba iz avstrijskega zakona nam v novem zakonu — zakonodajalec direktno ukazuje — daje dolžnost udruževanja, kar moramo odobravati z največjim zadoščanjem.

Novomeški srez šteje 7 zadrug, te so: kolektivna, mizarska, čevljarstva, krojaška, kovinarska, mesarska in gostilničarska; vse s sedežem v Novem mestu. Navedene zadruge stremijo že par let za tem, da bi se ustanovila okrajna zveza, ki naj bi imela skupnega tajnika, ki je verziran v obrtnih zadevah, poznanju obrtnega zakona in njegovih predpisih. Vsaka zadruge bi se po skupnem tajniku vodila zase, tajnik pa bi imel tudi nalog pristopovati vsem sejam, voditi vse sezname in blagajno pod nadzorstvom posameznih zadrug in njihovih načelstev. Vsa važna obrtna, stanovska in gospodarska vprašanja, ki so v občo obrtniško korist, naj bi se v takozvanem združnem udruženju razmotrivala na skupni seji vseh združnih načelstev. Sklepi bi se predložili potem banovinski zvezi obrtnih zadrug, obrtnim oblastvom, posebno pa Zbornici za TOI. S to novo izpopolnjeno organizacijo pridemo do enotnega delovanja. Posamezne zadruge bodo razbremenjene v tajniškem poslovanju, poslovanje se poceni in uvede se enoten red za vse zadruge po strokah. En pisarniški prostor bi zadostoval za vse zadruge, dočim vsaka posamezna stroka tega ne more vzdrževati. Glavno pa je pri tem to — in sicer pri sprejembi načelstva pri posameznih zadrugah — da so s temi funkcijami počaščene le zanesljive osebe, brez ozira na to, so li zmožne voditi tajniške posle ali ne. Glavno je, da je na čelu takega načelstva mož poštenjak in vreden zaupanja vseh. Strokovnjak mora biti, kar je umljivo, v tisti obrti, ki jo zastopa. Res je, da se mojster obrtnik ne more danes toliko ukvarjati z organizacijo, kolikor ona terja dela, ker bi moral domala ves čas žrtvovati izključno v korist organizacije. Taka zahteva s strani članov bi bila tudi nesocialna. To je tudi eden glavnih vzrokov, da ne donajajo zadruge onih koristi, ki jih posamezni člani od njih terjajo ali pričakujejo.

To je moje osebno mnenje na podlagi izkušenj, ki sem si jih pridobil kot dolgoletni delavec na združnem polju. So li vse moje izpovedi in mnenja povsem točna in pravilna, o tem prepuščam razsojo stanovskim kolegom.

† Bitene Paola

25. novembra t. l. je umrla po kratki in težki bolezni v ljubljanski ženski bolnici gospa Pavla Bitenc, sooproga uglednega načelnika Zadruge rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju, gospoda Jože Bitenca. Truplo blagopokojne so prepeljali naslednji dan na njen dom na Hujah pri Kranju, odkoder se je vršil pogreb na kranjsko pokopališče. Številna udeležba je pričala, kako je bila pokojnica občje spoštovana in priljubljena, saj so ob njeni prerani smrti sočustvovali z neutolažljivim soprogom in štirimi nepreskrbljenimi otroki vsi, ki so poznali njen blag značaj.

Blagopokojna pa je bila tudi prava zavedna obrtniška žena, saj ni bilo skoro obrtniške prireditve, pri kateri ne bi sodelovala s posebnim veseljem in pridnostjo. Zato je njena prerana smrt bridko odjeknila tudi v vrstah našega zavednega gorenjskega obrtnišva.

Vzorni obrtniški ženi bodi ohranjen časten in svetel spomin, užaloščenemu soprogu in otrokom pa bodi izrečeno naše iskreno sožalje!

Novodobna vzgoja vajencev

Ne bomo govorili o slučaju, če pri splošnem stremljenju naše današnje obrti in industrije po racionalizaciji in mehancizaciji pridemo do zaključka, da je za bodočnost teh dveh panog gospodarstva v prvi vrsti potreben dobro vzgojen, praktično izvežban in izšolan naraščaj — naš obrtniški vajenec.

Z ozirom na mesto, ki ga zavzema naša država v velikem krogu svetovnega gospodarstva, ko ji stoji nasproti nebroj gospodarskih velesil, ne moremo govoriti o kakem tekmovanju z ostalimi zapadnoevropskimi državami, kakor te med seboj tekmujejo: Nemčija, Anglija, Francija in Amerika, pač pa lahko v tem pogledu govorimo pri nas le o gospodarstvu, ki je šele v razvoju. Pri tem se poslužujemo naukov in praktičnih izkušenj, ki so jih nam sosedne gospodarske sile uporabile za današnje aktivno produktivnost tako na polju gospodarstva, kakor tudi v kulturnem in socialnem pogledu.

V pogledu na naše lastne gospodarske prilike v luči svetovnega gospodarstva smo le neobgljeno dete, ki v gigantskem tekmovanju štirih velesil lovi le v mejah svoje lastne finančne in gospodarske sposobnosti moralne drobtine ter jih skuša uporabljati v prid izgraditve svojega lastnega neodvisnega gospodarstva. V tem našem stremljenju kakor tudi z ozirom na dejstvo, da preplavlja naš trg dobesedno tuji izdelek na škodo onega kar imamo tudi že sami, pa je naša dolžnost do nas samih in do svoje države, da skušamo usmeriti vsa naša prizadevanja v prvi vrsti k smotru: rešiti iz tega tujega morja vse ono, kar je našega lastnega boljše ali pa tudi deloma še slabšega in je obvarovati pred tujim pečatom, ki ne bode nikdar pripustil našemu narodnemu gospodarstvu svobodnega in napredujočega razmaha, dokler sami tega ne bodemo hoteli.

V primeri s kapljo v morju, ki jo predstavlja naše gospodarstvo v okvirju svetovnega, pač še dolgo ne bo pri nas govora o kvantiteti naše produkcije, pač pa si lahko ustvarimo vidno mesto kvalitete in zato je naša prva naloga, posvetiti v naslednjem naša razmišljanja kvalitativnemu delavcu v naših domačih obratih, ki pa ima predvsem svoje moralno ozadje.

Kot enega najrazličnejših činiteljev pri vzgoji našega obrtnega naraščaja bi pač v prvi vrsti poudarjali njegovo vzgojo v hiši mojstra samega. Vseposod opažamo dandanes pomanjkanje vzgoje, ker je bil v vojnem in predvojnem času, ko je nedostajalo močne očetove roke, vpliv rodbinske vzgoje potisnjen v najširšem smislu v ozadje. Vsled tega je baš danes nadomestek izgublje-

ne rodbinske vzgoje z mojstrsko nujno potreben — lahko rečemo — nenadomestljiv. Ta zahteva časovnih prilik samih je tembolj upravičena in nujna, ko nam za vzgojo vajenca primanjkuje celo najnujnejših strokovnih šol, s katerimi bi se dalo razbremeniti roditelje in mojstre.

Trije činitelji torej: pomanjkanje kvalitativnih delavcev, zaostala rodbinska vzgoja in pomanjkanje številnih in dobrih strokovnih šol nas silijo, da o vprašanju našega vajenca izpregovorimo resno besedo in da čimprej pristopimo k pozitivnemu delu: izvršiti in ukreniti v tem pravcu vse, kar je v naši moči in v mejah naše volje po povzdigi in napredku našega narodnega gospodarstva s pomočjo dobrih kvalitativnih delavcev, ki jih lahko vzgojimo le v svojem obrtnem naraščaju.

Bolj kot vse drugo je danes pri nas važno vprašanje našega vajenca in zato bi bilo potrebno vse druge manj nujne interese podrediti temu velikemu problemu naše bodočnosti.

Poudarjali smo že poprej moralno ozadje tega vprašanja in radi tega bi na tem mestu poudarili to, da baš one tvori bistvo in podlago našega prvega pozitivnega koraka in dela v pravcu smotrene in aktivne vzgoje naših kvalitativnih moči. Mojstrska vzgoja, kot nadomestilo zamujene rodbinske vzgoje, na kateri danes hira naš naraščaj, tvori vsekakor hrbtnico naših prizadevanj po povzdigi naše obrti in industrije potomo vajenca — bodočega kvalitativnega delavca. V splošnem pa je vsaj praktično pri nas tudi mojstrska vzgoja v marsičem pomanjkljiva, in v dobi splošne gospodarske krize našim močim ni šteti v zlo, da se ne morejo intenzivno zavzeti v tem pravcu za svoje vajence. Eno pa je pri tem, kar vsakemu mojstru že ostane in kar bi moralo biti vsakomur tudi dolžnost: dati svojemu vajencu vsaj moralno vzpodbudo s tem, da se ga uvede v javno vzgojo, kjer bi si zamogel vsakdo izpolniti v svojem znanju in v svojem karakterju vrzeli, ki jih niti mojstrska, niti šolska vzgoja ne moreta dandanes še v polni meri izpolniti.

(Konec prihodnjic).

Vsem cenj. naročnikom in čitateljem lista

Uprava lista opozarja vse cenj. naročnike, da bo izdala novoletno številko v povečani izdaji in se radi tega obrača do vseh tovarišev obrtnikov in ostalih cenj. čitateljev, da pošljejo za novoletno številko svoje oglase. V tej številki naj bo enkrat jasno prikazana in izražena naša stanovska zavednost s tem, da naj ne manjka obrtnika, ki ne bi postal v lastno stanovsko glasilo vsaj najmanjšega inserata — voščila za ceno Din 20.—

Obenem prosimo cenjene tovariše obrtnike, da preskrbe tudi inserate in voščila tvrdk, pri katerih nakupujejo surovine. Predvsem se obračamo s to prošnjo na vsa naša obrtna društva, da nam po možnosti priskočijo na pomoč in zberejo v svojem okolišju čim več inseratov voščil za našo novoletno številko, ki naj bo glasen in viden dokument naše samozavesti in propagande med obrtništvom samim za svojo obrt in strokovni list.

UPRAVA LISTA.

Naročite
Obrtniški koledar
za leto 1932
pri Zvezi obrtnih zadrug!

Objave

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev v Ljubljani obvešča svoje člane:

1. Službeni list Kralj. banske uprave dravske banovine z dne 28. novembra 1931, št. 75 predpisuje dopolnilo k »Zakonu o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine«, ki smo ga pred dnevi razposlali vsem članom:

Členu 2. se doda nov odstavek, ki se glasi: Zlatniki, kovani v domačih kovnicah, imajo čistino 986 1/10 tisočink (986 1/10 1000).

2. Ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu nas je obvestilo, da bo izdalo s 1. januarjem 1923 nove slike državnih žigov za izdelke iz zlata, srebra itd., ki stopijo v veljavo namesto dosedanjih slik državnih žigov. Nove slike bodo razposlane meseca marca ali aprila prihodnjega leta.

3. V Kostajnici na Hrvaškem se zaradi bolezni odda dobro in lepo vpeljana urarska delavnica in trgovina, stara 30 let, edina v tem kraju s 500 prebivalci. Trgovina zelo dobro uspeva,

dela (popravlja) pa veliko, oboje brez konkurence, ker daleč na okrog ni nobenega urarja. Stanovanjske, življenjske in prometne razmere so zelo ugodne in cenene. Prevzame se lahko samo trgovska oprava in popravila, lahko pa tudi celo ali delno zalogo. Resni in vestni interesentje naj se obrnejo na: Dušan Kovačič, urar, Kostanjica na Hrvaškem.

Bolniška blagajna samostojnih mojstrov v Ljubljani razpisuje 6 ustanov po Din 100.— kot podporo vdovam bivših članov te blagajne. Prošnje je vložiti do 15. dec. t. l. pri blagajniku gosp. Iv. Kersnič v Ljubljani, Prečna ul. 4.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 7. decembra t. l. ponudbe glede dobave 165 kv. m šip, 250 kub. m vodnega peska in 300 q žgane apna; do 10. decembra t. l. glede dobave 200 kg rozin; do 14. decembra t. l. pa glede dobave vodnih zastankov.

Direkcija državnih železnic, gradbeni oddelek v Ljubljani sprejema do 2. decembra t. l. ponudbe za dobavo emrekovih desk. **Direkcija drž. železnic, strojni oddelek v Ljubljani** sprejema do 5. decembra t. l. ponudbe za dobavo šamotne opeke. **Direkcija drž. rudnika v Kaknju** sprejema do 7. decembra t. l. ponudbe za dobavo bencina. — Pri upravi drž. monopolov v Beogradu se bo vršila dne 7. decembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave papirja (brez lesa). **Direkcija drž. železnic v Vreš-Majdanu** sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe za dobavo železne pločevine. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg bencina, 3000 kg tračnikov, 1000 kg vžakov, raznih barv, krede, terpentina itd. —

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. decembra t. l. ponudbe glede dobave 16 parov škornjev; do 5. decembra t. l. pa glede dobave 400 komadov lopat za premost. —

Tečaji in predavanja

Mizarski tečaj za luženje v Ribnici. Zavod za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI v Ljubljani priredi v soboto in nedeljo 5. in 6. decembra v Ribnici v prostorih, ki jih bo udeležencem označila tamošnja obrtna zadruga (zbornični član g. Češarek), tečaj za luženje lesa za mizarske mojstre in pomočnike ribniškega in velikolaškega sodnega okraja. Tečaj bo trajal ves dan in se bo pričel v soboto zjutraj ob 8. Vsak udeleženec mora prinesiti s seboj z vodo brušene deščice v dimenzijah 10 do 20 cm in 6 do 8 mm debeline, in sicer masivne ali furnirane, 3 komade češnjevca, 3 hruškovca, 5 bukovega, 5 jelševca, 8 orehovega, 10 javorjevca, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Pristojbina za mojstre 50, za pomočnike 25 Din. Pozivamo mojstre in pomočnike mizarske stroke ribniškega in velikolaškega okraja, da se udeležijo tega tečaja in se v ta namen zglase pri g. Alojziju Češarku, članu Zbornice za TOI, gostilničarju in ključavničarju v Ribnici.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Že v 24 urah

kemično snazi, plisira in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobi in svetlo-lilka srajce, ovratnike in zapestnice. Pere, suši, monga in lilka domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Joan Mihelčič

elektr. konces. podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni električni material, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene.

DNEVNO SVEŽE PRAŽENA KAVA

LJUBLJANA VODNIKOV TRG ST. 5.

Pristopajte Obrtniški samopomoči v Ljubljani

Kolinska TVORNICA CIKORIJE

REDILNA KAVA

Okusna in zdrava je **Kolinska kava!**

Tvornica ZA DUŠIK D. D.

in **AGA-RUŠE**

udružene jugoslov. tvornice acetilena in oksigena d. d.

na voljo najeta s svojimi prvovrstnimi proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS-PLINOM in KISIKOM

širom vse Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in nudita tisočerm mirno, lepo in solmenobelo

acetilensko luč

Inkerišajte tudi Vi to njihove proizvode v svoje korist!

Vsem naročnikom!

Da bo mogoče list redno izdajati, prosimo vse cenj. naročnike, da takoj poravnajo zaostalo naročnino.

VI SIGURNO RABITE

RAČUNE, PISEMSKI PAPIR IN KUVERTE Z VASO FIRMO TER DRUGE POSLOVNE TISKOVINE TO VAM IZVRŠI SOLIDNO IN POCENI TISKARNA **GRAFIKA LJUBLJANA** Resljeva cesta 4

Kdor oglašuje, ta napreduje

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletne opreme za gostilne, restavracije, hotele, kavarne in bare **Luksuzni predmeti** Stavbno in umetno steklarstvo **Ljubljana, Dunajska cesta št. 10** Telefon 2478